

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), DECEMBER 24, 1943

STEVILKA (NUMBER) 300

Predsednik podvzel korake za prevzetje železnic

Maršal Tito in junaška osvobodilna borba jugoslovanskega ljudstva

V naslednjem priročju nadaljevanje poročila, ki ga je napisal v Kairu se nahajajoči korespondent lista "New York Times," C. L. SULZBERGER. V tem poročilu, ki je datirano 21. decembra, se čita:

Takoj v začetku želi pisec podariti svojo željo, ostati objektivno poročevalec. On nima drugega namena kot podati dejstva in naslikati junaško borbo, ki danes toliko doprinaša k zmagi v tej vojni. Žalostne strani brezpredmetnega boja se ne more prezreti, temveč edino obznavati.

Ta korespondent ima mnogo prijateljev med onimi četniki, ki se borijo proti maršalu Titu. Mnogo dobrih mož je padlo na obeh straneh, in edino upati je, da bodo zavezniki s svojimi političnimi skušnjami in zrelim nasvetom v stanu oblažiti sedanjo civilno vojno.

Ta zgodba se začne v dobi tik pred 1939, ko je pisec v onih usodnih dneh, predno se je vnel svetovni vojni požar, nešteto krat posedal v neki mali z dimom napolnjeni belgajski kavarni, imenovani "Triglav" po najvišjem snežniku v Sloveniji, in se med igranjem ciganske godbe pogovarjal s skupino mladih Jugoslovancev; to so bili Ivan Ribar ml., Mira Popora, Vladimir Dedič in Slobodan Princip, nekač onega slovitega bosanskega rodoljuba, čigar krogla je leta 1914 podrla avstrijskega nadvojvodo Franca Ferdinanda in zanetila iskro prve svetovne vojne.

Pogovori o obrambi v slučaju napada

Od časa do časa so se ti sestanki vršili na Dedierovem domu, kjer nam je Vladimirjeva brhka in gracijozna žena Olga, ki je bila hči kabinetnega člana, pekla ameriške "flapjacks", katerim se je njen soproj privadil tekom obiska v Zedinjenih državah, ko je bil njegov brat šefan dijak na Princeton univerzi.

Ti mladi ljudje so se ob takih prilikah pogovarjali, kaj bi storili v slučaju vojne, in osnovali so malo organizacijo z imenom Mladinsko anti-fašistično gibanje za obrambo domovine, sestojede iz univerzitetnih dijakov, sokolskih domoljubnih organizacij, Boy Scoutov, in drugih. Od časa do časa so obdrževali preproste orožne vaje; imeli so nekaj pušk, katere so jim posodili oficirji, ki so bili naklonjeni gibanju.

Vsi razen enega so mrtvi

Od te skupine so danes vsi razen enega mrtvi. Mladi Princip je podlegel ranam in tifusu letošnjo jesen, ko je poveljeval partizanskim četam v vzhodni (Nadaljevanje na 3. strani)

Velik plen

Dva dobro oblečena roparja sta v četrtek zgodaj zjutraj prišla v prostore nekega športnega kluba v Arena poslopju, kjer sta ustraševala postrežka, potem pa navrtala blagajno in zbežala z gotovino in bondi v vrednosti \$87.500. Iz neke gostilne na 2034 E. 105 St., pa so roparji odnesli 100 zabojev žganja, ki je bilo vredno \$3.500.

Novi grobovi

JOSEPH MIKLAUCIO

V Marine bolnišnici je za pljučnico umrl Joseph Miklaucio, star 43 let, ki je bil v zadnji svetovni vojni pohabljen ter je vsled telesne ohromelosti prestal veliko trpljenja. Oče mu je umrl leta 1936, mati, ki mu je vsa dolga leta stregla, pa je umrla septembra meseca t. l. Tu zapušta sestra Mary Schwarzman in Angelo Zabkar, v Vancouver, B. C., in brata Johna. Družina stanuje na 22401 Beckford Rd., kjer bo truplo ležalo. Pogreb se bo vršil iz hiše žalosti v ponedeljek ob 9. uri zjutraj pod vodstvom Grdinovega pogrebnega zavoda, v cerkev sv. Kristine.

PAULINA KEČO

Ob 12:30 včeraj zjutraj je umrla Paulina Kečo, vdova, stara 58 let, stanujoča na 1387 E. 45 St. Bila je članica društva Sava Edinstvo in Bratska sloga, narodni savez. Tu zapušta dva sinova Petra in George. Pogreb se bo vršil v ponedeljek iz hiše žalosti pod vodstvom Grdinovega pogrebnega zavoda.

FRANCES TRPENC

Danes zjutraj je umrla v zavodu, ki ga vodijo redovnice "Little Sisters of the Poor" ređa, Frances Trpenc, stara 76 let. Tukaj nima sorodnikov. Pred nekaj leti je živela v Euclidu ter je bila članica Oltarnega društva fare sv. Kristine. Pred leti je tudi bila zaposlena v župništvu fare sv. Lovrenca v Newburghu. Doma je bila iz Prečne fare, vas Suhor pri Novem mestu, kjer zapušta tri sestre. Pogreb se bo vršil v ponedeljek ob 8:15 zjutraj iz Joseph Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Kristine in nato na Calvary pokopališče. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v soboto popoldne.

DOROTHY MARY TREACLE

Včeraj popoldne je preminila na svojem domu Dorothy Mary Treacle, rojena Arlesič, rodom Hrvatica, v starosti 32 let. Stanovala je na 771 E. 152 St. Pokojnica je bila rojena v Clevelandu. Tu zapušta soproga Delberta, hčerko Margaret Jane, starše Paul in Ella, dve sestri, Margareto, poročeno Seketa, ki se nahaja v Benld, Ill., in Anno ter tri brate: Pvt. Josepha, Sgt. George in Sgt. Petra. Pogreb se bo vršil v ponedeljek ob 9:15 uri zjutraj iz pogrebnega zavoda August F. Svetek v cerkev sv. Marije in nato na Calvary pokopališče. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v soboto zjutraj.

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Srečne božične praznike želi

vsem svojim naročnikom in prijateljem
Uredništvo in upravništvo "Enakopravnosti"

DOGODKI DOKAZUJEJO, DA SMO BILI V PRAVEM, IZJAVLJA ADAMIČ

NEW YORK, 22. dec. — Louis Adamič, predsednik Združenega odbora južnoslovanskih Amerikancev, je povodom najnovejšega razvoja dogodkov z ozirom na jugoslovanski položaj, podal naslednjo izjavo:

"Vesti, ki so dospele v zadnjih dneh iz Kaira in Londona, me navdajajo z najgloblješim zadovoljstvom osebno in kot predsednika Združenega odbora južnoslovanskih Amerikancev. Sedaj je dokazano, da je bilo stališče, ki smo ga zavzemali navzlic neprestanim napadom in blatenja, na celi črti pravilno. Po mojem mnenju je sedaj dolžnost slehernega Amerikanca, in še prav posebno slehernega južnoslovanskega Amerikanca, da podpira razvijajoči se program predsednika Roosevelta, ministrskega predsednika Churchilla in maršala Stalina in njihovih hrabrih zaveznikov v Jugoslaviji pod briljantnim poveljstvom maršala Tita, o katerem sem uveren, da ga bo zgodovina priznala kot največjega generala te vojne in da postane vodilna osebnost v vojni Evropi."

Naciji priznavajo nov poraz v Rusiji

LONDON, 24. decembra. — Berlin je danes priznal, da so Rusi na fronti pred Vitebskom napravili nov predor v nemške linije, medtem ko se iz Moskve poroča, da so se ruske čete priborile do postojank, ki so samo 12 milj oddaljene od omenjene ga mesta, ki je glavna trdnjava nemške armade ob Baltiku. Rusi so včeraj zasedli več naseljenih krajev in zavzeli več postojank, ki so izbojšale strateški položaj sovjetske vojske. Na tem sektorju je bilo po poročilu iz Moskve ubitih 800 Nemcev.

V Južni Beli Rusiji pri Zlobini so Nemci nadaljevali z besnimi napadi, ampak niso navzlic številčni premoči dosegli nobenih uspehov. Radio iz Moskve pravi, da je bilo na tem sektorju ubitih 1.500 Nemcev in da je bilo razbitih 56 tankov.

Bombniki zopet razbijajo Berlin

LONDON, 24. decembra. — Nemški radio je danes zgodaj zjutraj priznal, da so bili angleški bombniki snoči zopet nad Berlinom, napad na katerega je sledil po velikih napadih, katerega so vprizorili ameriški in britski bombniki tekom dneva na nacijske tarče v okrožju Calaisa v Franciji.

Nemško poročilo pravi, da je bilo več napadnih letal nad Berlinom izstreljenih. Angleška komanda ni z ozirom na nemško radijsko vest podala nikakega poročila.

Prometna kolizija

V četrtek je neki mestni avtobus na Harvard Ave., treščil v neki tovorni avto, ki je bil obložen z jeklenimi ploščami. V koliziji je bilo 40 oseb na busu pretresenih, kakih ducat pa jih je dobilo lahke poškodbe.

Trije obtoženi kot operatorji črne žganjske borze

Zvezna velika porota je naperila obtožbe proti trem moškim v zvezi s črno žganjsko borzo v Clevelandu. Obtoženci so bivši pomožni policijski prosekutor Fred W. Garmone, Alfred Polizzi in Joseph Deutsch, gostilničar v Lorainu.

Vsi trije se bodo morali zagovarjati radi prodaje žganja brez federalne licence in pa radi kršenja cen, določenih od OPA urada.

Zvezne oblasti pravijo, da bo velika porota naperila obtožbe še proti nadaljnim osebam, ki so zapletene v prodajo žganja brez federalnega dovoljenja. Kakor je bilo že poročano, je črna borza v zadnjih mesecih napravila v Clevelandu kakih pet milijonov dolarjev dobička, ker državne prodajalne ne morejo zadostiti potrebam gostilničarjev.

NOVOROJENKA

Vile rojenice so se oglasile pri družini Mr. in Mrs. Otto Simonice, ter pustile zalo hčerko, prvorojenko. Mati je iz poznane družine Krivec, z Grovedwood Ave. Mati in novorojenka se nahajata v Booth Memorial bolnišnici. — Čestitamo!

V BOLNIŠNICI

V Cleveland Clinic bolnišnici se nahaja nevarno bolna Miss Steffie Mrmolja, hči poznane družine Mr. in Mrs. Louis Mrmolja, 790 London Rd. Želeti je, da bi se skoro mogla vrniti zdrava v domači krog!

OBČNI ZBOR ČITALNICE

V nedeljo, 26. decembra ob 2. uri popoldne se vrši občni zbor Slov. nar. čitalnice S. N. D. na St. Clair Ave. Vabi se odbor-nike, društvene zastopnike in člane, da se polnoštevilno udeležijo.

TITOZAHTEVA, DA PETER OSTANE V INOZEMSTVU

Proglas izjavlja, da je kralj brez moči, razen. ako bi ga narod pozval domov

LONDON, 23. decembra. — Narodni osvobodilni svet v Jugoslaviji je danes v imenu režima, ki mu načeljuje maršal Josip Tito odredil, da se kralju Petru, ki se nahaja v Kairu, odzve vse oblast, in kralju sporočil, da se nima vrniti v Jugoslavijo, razen ako bi ga narod poklical, potem ko je imel priložnost svobodno voliti o tem vprašanju.

V posebnem manifestu, ki je bil objavljen ob tej priliki, se kralja obtožuje, da je zavzemal dosledno sovražno stališče proti borbenim partizanskim silam v Jugoslaviji in da je širil laž in obrekovanje proti partizanskim borcev.

Kralj se ne bo pokoril ukazu partizanov

KAIRO, 23. decembra. — Zamejna vlada kralja Petra je danes izjavila, da se ne bo ozirala na napad partizanskega režima v Jugoslaviji, katerega je označila kot "sleparski režim", in znanila je, da so njene sile, katere vodi gen. Mihajlovič, odločene boriti se ob strani zaveznikov do konca vojne.

Jugoslovanska vlada je danes tudi trdila, da so Nemci zavzeli Titov glavni stan v bosanskem mestu Jajce, in da obstoji širrom Jugoslavije skrajno resna situacija. (Vest o okupaciji Jajca je od sedaj prišla v svet edino potom nacijskih radijskih postaj in ni potrjena iz nobenega drugega vira).

Nemci izseljujejo prebivalce ob jadranski obali

LONDON, 23. decembra. — Tukaj je bilo danes poročano, da so Nemci začeli masno izseljevanje prebivalcev ob dalmatinski in črnogorski obali, da preprečijo poizkus od strani partizanov, da bi pomagali zavezniškim četam z druge strani Jadrana izkrcati se na jugoslovanski celini.

Berlinski radio je danes trdil, da so partizani glasom vesti iz Zagreba izgubili 10 tisoč mož v Bosni, medtem ko so imeli Nemci v dotičnih bojih samo 106 mrtvih, 335 ranjenih in 17 mož da se pogreša.

Napram temu pa se s Titovega stana poroča, da držijo partizani povsod inicijativno, in da so v vzhodni Bosni partizanske čete zavzele kraj Trebava, kjer je bilo ubitih 200 Nemcev.

LETNA SEJA

V nedeljo, 19. decembra se vrši letna seja Soc. kluba št. 49, v S. D. D. na Waterloo Rd. Na dnevnem redu so volitve odbora in druge važne zadeve.

Načrt za arbitracijo odklonjen od unij

WASHINGTON, 23. dec. — Predsednik Roosevelt je danes naročil justičnemu tajniku Biddle-u, da pripravi potrebne dokumente, ki bodo vladi Zedinjenih držav dali moč prevzeti obrat železnic.

To naročilo je bilo dano, potem ko so vse železničarske unije razen treh zavrnile predlog, glasom katerega bi se medni spor izročil predsedniku v svrhu arbitracije. Unije so odglasovale za stavko in njih voditelji so odločili, da se 30. decembra stavka uveljavi na vseh železnicah širom dežele.

Predsednik ni določil datuma za prevzetje železnic, ampak koraki, ki so bili podzeti danes, imajo za svoj cilj, dati vladi moč, stopiti v akcijo brez odlašanja, ako bi nadaljni poizkusi za izravnavo sporazuma ostali brezuspešni.

Sprave za božično darilo ne bo

Predsednik je imel pred nekaj dnevi posvetovanje z voditelji železničarskih organizacij in je tedaj izrazil upanje, da bo v stanu naznaniti, da je bil dosežen sporazum, kot božično darilo za ves narod. Tozadevno naznanilo je predsednik upal napraviti jutri ob 2. uri popoldne, ko bo po radiju govoril ameriškega narodu s svojega doma v Hyde parku.

Na današnji konferenci z voditelji unij in železnic je predsednik obe stranki odkrito poveljal, da vojna ne more čakati, ter apeliral nanje, da sprejmejo njegovo arbitracijo, in da se zavežejo, da bodo sprejeli njegovo odločitev.

Dve železničarski uniji, "Brotherhood of Railway Trainmen" in "Brotherhood of Railway Engineers" ter zastopniki železniških družb so predsednikovo ponudbo sprejeli, dočim so jo vse ostale unije odklonile.

Nov načrt za sporazum

Pozneje se je predsednik posvetoval z uradniki železničarskih organizacij, katerih člani niso zaposleni na vlakih, in le-ti so sugestirali nov načrt sprave, ki bo jutri dan na pretres konferenci, na kateri se bosta vojni mobilizacijski ravnatelj Byrnes in stabilizacijski ravnatelj Vinson posvetovala z zastopniki železniških družb.

Med tem pa je predsednik odredil vse potrebno, da vlada prevzame železnice, ako bi se sklep za generalno stavko na železnicah uveljavil.

UBITA OD AVTA

Kmalu potem, ko sta izstopila iz avtobusa na Route 20, v Painesville, Ohio, včeraj popoldne, sta bila Orley Butts in Joseph Bezek zadeta od nekega avtomobilista, ki je po nesreči ušel. Bila sta na mestu mrtva. Oba sta bila zaposlena na farmi rojaka Joseph Vidmač, ki vodi poznano gostilno Metropole, na St. Clair Ave. Radi božičnih praznikov se bo pogreb obeh vršil danes ob 2:30 uri popoldne iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave., na Highland Park pokopališče.

Na 30-dnevni dopust je prišel S 2/c Stanley C. Strekal, sin dobro poznane družine Strekal, z Arbor Ave. Nahaja se pri svoji soprogi na 14701 Thames Ave., kjer ga prijatelji lahko obiščejo. Stanley se je nahajal na parniku, ki je bil v vojni zoni torpediran in potopljen, ter je bil med maloštevilnim moštvo, ki se ga je rešilo. Na svoje službeno mesto se vrne 10. januarja.

Pfc. John Terlep Jr., sin Mr. in Mrs. Terlep, 15501 Lucknow Ave., je bil premeščen iz Californije v Kansas. Njegov naslov je: Pfc. John Terlep Jr., 179th Ord. Co. L. M., 79th Div. A.P.O. 79, Camp Phillips, Kansas.

Edward L. Zimmerman, Gunner's Mate 3/c, sin Mr. in Mrs. Joseph Zimmerman, 1236 E. 175 St., je prišel na dopust z Norfolk, Va. Doma bo samo za štiri dni. Prijatelji mu lahko pišejo na sledeči naslov: Edward L. Zimmerman, Gunner's Mate 3/c U. S. Roper, c/o Fleet Postmaster, N. Y., N. Y.

Poročnik Frank Zakrajšek in Pfc. Anton Zakrajšek sta prišla domov na dopust za božične praznike. Frank se nahaja v Dallas, Texas, Anton pa v St. Petersburg, Fla. Oba sta sinova poznane družine Mr. in Mrs. Frank Zakrajšek, ki vodi pogrebni zavod na 6016 St. Clair Ave. Anton se bo vrnil na službeno mesto na božični dan, Frank pa enkrat po novem letu. Vsem svojim prijateljem želim vesele božične praznike in srečno novo leto!

POGREB MARIJE HROVAT

Truplo pokojne Marije Hrovat je bilo v spremstvu sorodnikov družine Andreja Tomeca včeraj odposlano v Johnstown, Pa., kjer se bo pogreb vršil iz slovenske farne cerkve v ponedeljek. Pokojnica se je nahajala nekaj mesecev v Clevelandu.

Kultura

MLADINSKI PEVSKI ZBOR S. D. D.

Starše pevecv in pevk Mlad. pevskega zbora SDD na Waterloo Rd. se opozarja, da se bo prihodnja vaja vršila v nedeljo, dne 9. januarja 1944, ob 1. uri popoldne.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO
6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year - (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year - (Za pol leta)	3.50
For 3 Months - (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year - (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year - (Za pol leta)	4.00
For 3 Months - (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year - (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year - (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

BOŽIČ 1943

Letošnji božič prihaja ob času, ko se borba med fašizmom in svobodoljubnimi narodi nahaja na svojem višku. Vsa znamenja kažejo, da bo v prihodnjih dvanajstih mesecih bojna vihra zahtevala visok davek v človeških življenjih. Hitler in njegovi sateliti so obsojeni na pogin, in se tega zavedajo, ampak predno bodo uničeni, bodo poskusili potegniti ves svet v brezno uničenja. Hitler sam je to prerokoval v dnevih, ko je Nemčijo pripravljal za napad na civilizirani svet. Le čudež bi mogel prinesiti nenaden konec vojnim strahotam, ki so na vidiku. Tak čudež bi bila revolucija v Nemčiji, za katero pa je malo upanja, kajti teror Gestapa ne pozna meja in bo rasel vzporedno z vojaško stisko nazijskega Wehrmachta; predno bo Hitler padel, bo ta teror skušal zadušiti odpor doma z nič manjšim barbarstvom kot ga uporabljajo njegovi krvniki nad civilnim prebivalstvom v Rusiji, Jugoslaviji, Češkoslovaški, Poljski in drugod.

Na vse to mora biti svet pripravljen. Zato je letošnji božični pozdrav miru resnično bolj votel kot je bil kdaj prej v dolgi zgodovini človeškega rodu.

Navzlic temu pa ni vse temno. Z vsakim dnem postaja bolj očitno, da se v strašnem trpljenju, v katerem se zvijajo narodi, poraja nekaj novega, velikega in odresilnega. Iz ideoloških bojov, zamotanih in zapletenih kot steze v labirintu, mukoma prodira spoznanje, da tisti, ki imajo skupne ideale, ne glede na njihove zunanje označbe, spadajo v isti tabor, in da morajo začrtati vzajemni program za novo življenje narodov sveta. Presodki, porojeni v nevednosti, se razblinjajo, in luč resnice, ki je brlela komaj vidno skozi usodno dobo "apizmenta" za predstavnik modernega barbarstva, se spreminja v mogočno baklo. Konferenca v Teheranu je živa pričča, da so se voditelji človeškega napredka znašli, ter prorok, da bodo nosilci civilizacije poslej hodili po isti poti.

V tem leži tudi upanje za našo malo mučeniško Slovenijo, ki obhaja letošnji božič v nepopisnih mukah in trpljenju, ampak tudi v globokem prepričanju, da dan njene odrešitve ni več daleč. Prvič v več kot tisočletni zgodovini slovenskega ljudstva se borijo sinovi in hčere Slovenije kot člani slovenske vojske, rama ob rami z brati Hrvati in Srbi, za srečno, svobodno in samostojno življenje svojega rodu. Velik in edinstven je ta moment v zgodovini slovenskega ljudstva — prvi izza mitičnih dni, ko je bil naš narod pod kraljem Samom sam gospod na svoji zemlji...

Milijonom materam in očetom krvavijo srca ob misli na drage sinove, ki se nahajajo daleč daleč od svojih domov, v borbi za večne ideale človeštva. Te dni jih bodo pogrešali bolj ko kdaj poprej, kajti oglašali se bodo spomini na pretekle dni, ko so izmenjavali darila in se ob blestečem drevescu udajali radosti božiča, ki je predvsem praznik družine. Težko bo letos tem materam in očetom privabiti nasmehe na ustnice ob teh spominih... Beseda je brez moči za bol, ki jo občutijo njih srca. Naj jih tolaži visoka zavest, da so njih sinovi v službi domovine, naše dobre in velike Amerike, ki je morala iti v boj, predno je prihrumel sovražnik prav do naših domov, da skupno z drugimi svobodoljubnimi narodi pomaga ustvariti nov svet — svet, v katerem bo božični pozdrav miru in dobre volje postal živa in vesela resnica za ves človeški rod.

NEWYORSKA PISMA

Piše Frank Kerže

NAJLEPŠI BOŽIČNI DAR

Vrsta Božičev je šla mimo mene, bili so taki in taki, kakor je pač naneslo. Bil sem po večini med tistimi, ki so dajali, prema temu, kar je bilo in kolikor je bilo. Da bi bil sam kdaj kaj dobil, se skoro ne spominjam. Da pa ne bom delal komu krivice, povem tako: če je kaj bilo, ni imelo na sebi pečata posebnosti, da bi bil človek nosil tisto v spominu.

Tudi nisem pričakoval, da pride kdaj kaj posebnega, velikega, vrednega, takega, ki se vtisne v dušo in prehaja potem povsem telesu, kakor staro, vležano vino. Zakaj svet se mi je zdel še pred par leti kakor bi bil v solidnih, jeklenih tečajih. Ni bilo sicer pravega miru in zadovoljnosti — ampak prosim vas, kdaj je pa bilo tako? Ali je živel kje kdo, ki bi bil rekel: zdaj imam pa vse, česar si poželim. Človeška natura je že taka, da če ji več daš, več zahteva.

Zato sam ne vem, kateri srečni zvezdi bi se zahvalil za dar, ki je tako velik, tako dragocen, tako pomemben, da nehoti postojim pred samim seboj in se vprašam: ali niso to samo sanje? Ali je sploh mogoče, kar se je zgodilo in kar se še dogaja?

Premislite, ljudje božji, kar pordečilo se je nebo tam nekje na vzhodu in začela se je zarja tako velika, lepa in popolna, kakršne še ni bilo na nebu. Zakaj ta zarja ni taka, kakor so bile druge, prejšnje. Loči se od vsega, kar je kdaj bilo, zakaj zarja novega dne je moja in tvoja, naša in vaša, vseh tistih, ki čutimo enako, zakaj ta zarja je slovenska.

Sam ne vem, kako bi vam povedal, da bi me razumeli. Čutil sem od nekdanj, da smo na svetu, da smo veliki in močni, vredni, da gre svet na kolena pred nami. A kjer sem se ustavil, koder pokazal, so kar zmajali z rameni: ne poznamo, ne vemo, kdo si ti in tvoji.

Slovenska družina? O Rusiji in Rusih so rekli tako, da se ne izplača, da bi se govorilo. Za časa carjev so veljali za vzgled vsi reakcije in ruski narod so stlačili v nekega mužika, tako trapastega in zabitega, da ni pustilo drugega, kakor na ustih usmiljen nasmehe. In Rusija po revoluciji je stara Rusija izvala pomilovalen nasmehe, je nova pustila pred tabo samo jezo.

Kaj in kako drugi Slovani? O Poljakih skoro ni vredno, da se govori. Zakaj v naših državah je še vedno tako, da velja beseda: Poljak za nekaj, kar zmerja in zaničuje.

Čehi—no, mimo teh se še ne-kako gre. Južni Slovani—Srbi, Hrvatje in Bolgari, vse to je lahko ime treh narodov ali pa treh takih orientalskih jedi, ki nikdar ne pridejo na mizo. O Slovincih se sploh ni večelo. Kdo se bo pa ubijal z vsakim milijonom.

Koliko nas je? To ni važno. Kakšni smo—še manj. Svet gre lahko mimo nas—tako so rekli in delali, kakor da nas ni.

Prišla je zarja na nebo. Zarja, o kateri so sanjali pesniki, o kateri smo pevali in tožili s tistimi, ki niso bili nikdar brez vere v slovanstvo. Prišla je zarja našega dne—in kakšna zarja.

Vse, kar je bilo prej pred nami, je zdaj za nami, to se pravi: vsi narodi tega sveta. Mi Slovani smo prvi, pa če hočete ali ne. Da ni teh Slovanov, po-

sebej, da ni Rusov, kakorani so, bi danes ne bilo več sveta. Bila bi samo še ječa v službi Hitlerja, Mussolinija in njihovih večjih in manjših trabantov. Tako blizu so že bili svojega cilja. Leningrad obstreljuje že dve leti—a vzeli ga še niso, četudi je manjkalo za las. Bili so že v predmestjih Moskve—Stalin-grad so pa že imeli v svoji pesti. Za las, bratje, je manjkalo. Nobena sila na svetu bi ne bila vzdržala hunskih fanatičnih krdel—nobena sila, pravim in povdarjam, razven—slovenske.

Zgodovinski boji med Slovani in Germani so tukaj in se že završujejo. Slovan zmaguje tako sijajno, da nas vidi in občuduje ves svet. In ti in jaz sva med tistimi, ki smo danes pred vsemi drugimi, spoštovana in občudovana. Midva, brate moj, ki nisva imela drugega več, kakor večno samozatajevanje. Če to ni dar za Božič leta 1943, dar, kakoršnega ne prinese vsako tisočletje—pa res ne vem, kaj bi bilo. Tako težko je vstajenje posameznika na tem svetu, kaj naj rečemo šele vstajenju enega naroda.

Svet se je znal kaj dobro ogibati Slovanov. Vse smeri so šle tako, da smo kar ostali ob strani. To je dostikrat nevarno, ker se kaj rado zgodi, da kar ostane tako. Pridejo sicer krize, večje in manjše, pa se jih nekako prestopi.

Treba je bilo za našo zmago največjega, kar se je kdaj zgodilo na tem svetu. Hitler in Mussolini sta zavzela vso Evropo, vse narode in zemlje z vsem, kar so znali in kar so imeli. In vse je bilo vpreženo v velikanski nazijski voz, ki se je zdel e-povratno nepremagljiv. Resnici na ljubo povem, da je bil res nepremagljiv. To se pravi: za armado, kakor smo jih poznali, so bili Nemci nepremagljivi. Zakaj oni niso imeli samo prvovrstne trenaže in priprav, pač pa veliko več. Bili so izvoljeni narod, katerega naloga je bila ztrebiti vse drugo na svetu in pustiti le to, kar je nemškega ali vsaj v službi germanstva. Hitler je oskrnil ves svoj narod na ta način, da ga je navdil ubijati, krasti, ropati, požigati in mesariti. Mislil si je tako: če bomo vsi enako krivi, bomo tem tesneje držali skupaj.

(In to se je zgodilo in se godi še danes. Z Nemcem ne moreš govoriti pametno in druge pomoči ni proti njim, kakor, da se jih kolje, kakor prešiče.)

In poleg velikega ruskega naroda so naši domači partizani—Slovinci, Hrvatje in Srbi, ki so vstali ko vredni bratje hrabre ruske Sovjetske armade in se bore tako, da jih občuduje ves svet. Danes nismo Slovenci več majhni. V velikem svetovnem časopisju smo dan za dnem in partizanske armade zmagujejo na Balkanu. Kakor izgleda, se bo Balkan zrušil še prej ko ruska fronta.

Greš danes med svet in poveš, kdo si. Vsak ve zate in v marsikaterem očesu najdes občudovanje, ki ga prej nikdar ni bilo, pa če si govoril še tako o vrednih stvareh.

Kaj ni to, bratje, dar, ki ne more biti ne večji, ne lepši? Ne samo, da smo med svetovnimi narodi—njim enaki—in resnici smo danes dosti več. Zakaj da svet stoji, kakor je, se ima zahvaliti samo Slovanom. Da ni teh—majka mila, bilo bi že konec vsega. Samo misliti na to je nekaj tako groznega, da človeku kar gorko postaja.

Ne podcenjujem vojske naših držav in ne angleške. Vem, da imajo najboljši material, kar se tega tiče. Ampak te armade so vse preveč sportne za take hajduke, kakor so Nemci. Iz teh armad bi se dalo napraviti take, ki bi bile Nemcem kos, samo tedaj, če bi Nemci prišli sem in delali z narodom primeroma tako, kakor so z našimi. Zakaj poleg junaštva v srcu se mora vzbuditi še sovraštvo, gnjev, ogorčenje in želja, da se maščeje. Kadar je vse to v voljaku, potem je Nemcu ne samo kos, ampak zmagovit, kakor Rusi.

Vse svoje življenje sem priporočal ljudem: učite svoje slovensčine. S tem jim daste ključ do vsega Slovanstva. In še več ko to. V jeziku je čut, ki človeka vrača zmeraj tje, odkoder je. Koliko tisočev naše mladine

je danes hvaležne, da zna vsaj toliko slovensčine, kolikor jo zna. Da spadajo h slovenskemu plemenu, jim daje že prednost, za katero jih lahko vsakdo zavidava. Zakaj biti Slovan pomenja danes več, kakor je pomenjalo od začetka sveta. Ne samo, da smo postali veliki čez noč, kakor pravljicni velikani. Smo vodilni, odločilni v toliki meri, da na svetu ne more nikjer več obstajati to, kar je proti naši volji.

Kako velika in sladka je ta zavest. Škoda, da nima vsak izmed naših tistega, da bi videl, čutil in okusil to, kar imamo eni.

Kako čudna usoda vodi slovenske narode. V teku ene same generacije smo bili skoro tako daleč, da bi kmalu nas ne bilo več. Če bi bila prva svetovna vojna pustila Rusijo razdeljeno

in raztrgano ali če bi jo bila vrnila carju, bi bili gotovo doigrani. Da so v drugi svetovni vojni Nemci zavzeli Leningrad, ali Moskvo ali Stalingrad—eno izmed teh treh bi zadostovalo —pa bi bil trijumf nazijski tukaj.

a nas Slovane je šlo vse tako po sreči, da ne moremo drugega, kakor biti hvaležni usodi, za najlepši in največji božični dar, ki je mogoč, pa naj bo posamezniku, skupini ali celemu narodu: dar slovenskega vstajenja, Slovanstva dne, Slovanstva bodočnosti.

Buy Your Shares in Own AIRCRAFT CARRIER

Ob prihodu božičnih praznikov in novega leta

se v prvi vrsti zahvaljujem stoterim mojim odjemalkam za zaupanje in naklonjenost napram meni in v resnici do-bremu blagu, katerega prodajam, ter se vam uljudno pri-poročam za isto zaupanje in naklonjenost tudi za naprej.

OB TEJ PRILIKI

Želim vsem mojim dobrim odjemalkam, prijateljem, znanecem kakor tudi sovražnikom

Vesele božične praznike in srečno Novo leto 1944!

Benno B. Leustig

ENDicott 3426

1034 Addison Rd.

Prav vesele božične praznike in srečno

novo leto 1944 želimo

vsem našim gostom in prijateljem!

White City Cafe

623 EAST 140th STREET

Julia & John Sustaršič, lastnika

Jean's Cafe

731 EAST 185th STREET

Joe & Jean Arhar, poslovodja

John Sustaršič, lastnik

Joe's Cafe

6702 ST. CLAIR AVENUE

Joe & John Sustaršič, lastnika

★ Kupujte vojne bonde! ★

Maršal Tito in junaška osvobodilna borba jugoslovanskega ljudstva

(Nadaljevanje s 1. strani)

Bosni. On je bil imeniten dečko visoke vitke postave, bistrhih oči in glavo so mu krasili dolgi lasje. Slovel je radi svoje neustrašnosti in njegovo ime je bilo magično. Ko se je razširil glas, da je "Principe tukaj," se je gibanju pridružilo na tisoče kmetov in omenjeni pokrajini, kjer je njegov stric čaščen kot mučenik.

Podpora so zajeli četniki in ga izročili Italijanom, ki so ga ustrelili. Umril je kot junak. Predno je padel, je zaklical: "Živela domovina!"

Mlada Ribarja je ubila nemška bomba

Mlada Ribarja je pretekli mesec ubila nemška bomba, baš ko se je imelo letalo, ki je nameravalo odleteti na posebno vojaško misijo na Bližnjem vzhodu, dvigniti v zrak. Z njim sta umrli dva britska oficirja, ki sta bila prideljena Titovemu štabu, neki drug član Titove misije pa je bil ranjen. Oče mlade Ribarja je danes predsednik partizanske zakonodajne zbornice. Sin je bil polkovnik pri vrhovni komandi maršala Tita.

Olga Dedier je umrla preteklega junija na vrhu Rumanija gore blizu Sarajeva, kamor smo imeli poleti 1940 Olga, Vladimir in jaz iti skupaj na ribolov. Bila je doktorica medicine in je imela čin majorja v zdravniškem zboru Ljudske armade.

Smrt Olge Dedier

Bila je strašno ranjena v bitki pri Milin-Kladi, ko je delala z oskalimi člani zdravniškega štaba tekom strahovitih na-

padov nemških bombnikov. Tam je bil ranjen tudi maršal Tito; prerezan in bil živec na zgornjem delu njegove leve roke in kot posledica še sedaj ne more roke zapreti. Ubit je bil tudi neki stotnik angleške misije, in Vladimir Dedier je bil zadet v glavo od nekega fragmenta.

Olgi Dedier je bomba skoro odtrgala ramo, in vlekla se je skozi devet dni dalje, včasih peš, včasih sedeč na konju, medtem ko se je Ljudska armada borila, da uteče obkolitvi od sovražnika. Na roki ni bilo nobenih zdravil in nastopilo je zastrupljenje krvi. Končno so ji morali 19. junija odrezati levo roko. Amputacija je bila izvršena na neki pustji gorski planoti. Ko so ji prinesli par kapsul stimulantov za srce, ki so bile še na razpolago, je bila še pri zavesti, ampak je odklonila pomoč, rekoč: "Prihranite jih za one, ki bodo živeli."

Z nožem izrezani grob

Naslednji dan je umrla. Njen mož in neki častnik sta jo pokopala v grobu, ki sta ga z nožem izrezala iz suhe zemlje. To je bilo dvojno težko za podpolkovnika Vladimirja Dedierja. Ko je namreč nosil 5 let starega otroka nekega partizanskega poveljnika iz Dalmacije, ga je v glavo zadel drobec bombe in imel je počeno lobanjo.

V BLAG SPOMIN
PRVE OBLETNICE PRERANE SMRTI NAŠEGA NEPOZABNEGA SOPROGA IN DOBREGA OČETA

Ferdo Jazbeca

ki je zatisnil svoje dobre oči dne 23. decembra, 1942.

Kako pozabit to gomilo, kjer Tvoje blago spi srce, ki nam brezmejno vdano bilo ves čas do zadnjega je dne.

Zdaj bivaš vrh višave jasne, kjer ni mraku, kjer ni noči; resnice sonce ne stemi, tam sonce sreče Ti ne vgasne.

Zalujoci ostali:
SOPROGA in OTROCI.
Euclid, O. 23. decembra, 1943.

Podpolkovnik Dedier je vzel s seboj samokres svoje žene za spomin, potem pa je z razbito glavo šel peš za glavno armado, kateri se je po 18 urah hoda pridružil. Sedaj se nahaja v neki bolnici neke na Bližnjem vzhodu, kamor se ga je na prošnjo maršala Tita preneslo z letalom, da se izvrši operacija za rešitev njegovega življenja. Ob postelji je samokres svoje žene, edino, kar ima za spomin od nje.

(Nadaljevanje sledi.)

ZAVESE Tu si lahko izberete kakoršnekolik vrste zaves, katerih imamo v zalogi nad 300 različnih vzorcev.

ZA POPRAVILA NE RAČUNAMO

Odprto ob večerih do 9. ure

Parkwood Home Furnishings
7110 St. Clair Ave. ENdicott 0511

Vprašajte za Jennie Hrovat

NAZNAJAM

da izdelujem še vedno harmonike, vsake vrste.

Se priporočam.

JOHN MIKUŠ
6607 Edna Avenue
Cleveland 3, Ohio

HECKER TAVERN
1194 East 71st Street

JOHN SUSTARŠIČ in FRANK HRIBAR, lastnika

IT'S GOOD
Gostilna

Priporočamo se vsem prijateljem in znancem, da obišejo našo gostilno, v kateri vam vedno postrežemo s finim pivom, vinom in žganjem. Na razpolago tudi imamo vedno okusen prigrizek.

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

F. B. SERVICE STATION

E. 9th and LAKESIDE AVE.

Sunoco Gas — Oil — Lubrication

Frank Birtich, lastnik

PERKO & ZINK

Union Commerce Bldg.

Cleveland, Ohio

CHerry 0911—CHerry 0912

GOVERNMENT, STATE AND MUNICIPAL BONDS

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM NAŠIM CENJENIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM!

UNIVERSAL ROOFING CO.
1106 St. Clair Avenue
CH. 8376 — 8377
Ob večerih: ME. 4767

Popravljamo stare in postavljamo nove strehe, itd.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

SVOJEGA BRANILCA OKRADEL

Pa ne kak golman, ampak strokovnjak v žepnih tatvinah, pravi poklicni žepni tat. To se je zgodilo pred sodiščem v Kairu — branilec je torej njegov zagovornik, zgovoren Arabec s papirji pred seboj, v lahkih sandalah in ne v za dirkanje okovanih čevljih. Zagovornik je sedel neposredno poleg svojega klienta, znanega žepnega tatu.

Z vsi zgovornostjo Arabca, ki vedno nekaj trguje, je dokazoval njegovo nedolžnost in priporočal sodniku, naj izreče oprostilo sodbo.

Ko pa je končal svoj govor in

si hotel z robcem obrisati potno čelo je nenadoma opazil, da v žepu ni več denarice. Obtoženec je očividno opazil, da je žep, v katerem je bila denarnica, precej napet in ga je zaskrbelo, s čim se bo preživljal, če bi bil res oproščen. Spoznal je ugodno priliko in segel.

Toda tudi zagovornik je "privatno" poznal svojega klienta in je takoj, ko je tatvino opazil, zvalil sum na pravega. Preden je sodnik izrekel sodbo, so obtoženca preiskali in res pri njem našli denarnico, toda de-

narja ni bilo vsega v njej. Njegov pri obtoženci ga ni bilo, slednjič pa je ta le priznal, da je nekaj bankovcev že požrl, ker jih ni imel kam drugam skriti, in da bi požrl še ostale, če bi zagovornik nekoliko dalj govoril.

Rentgenska slika je res pokazala v želodcu obtoženca kovani denar. Pri operaciji so mu jih vzeli ven in vrnili zagovorniku, obtoženec pa je šel še enkrat na zatožno klop. — Imajo že prav tisti, ki pravijo, da je orientenjem našli denarnico, toda de-

RAZPIS SLUŽBE OSKRBNIKA-CE

S tem razpisujemo službo oskrbnika-ce za

S. D. D. na Prince Ave.,

ki morata biti ameriška državljana in delničar-ja imenovane dvorane.

Zglasiti se je pisмено ali ustmeno pri tajniku Anton Miklavčič, 11006 Revere Ave., ali v dvorani, in sicer

pred 8. januarjem 1944.

Direktorij S. D. D., 10814 Prince Ave.

Nov bančni dom, last delničarjev in banke!

THE NORTH AMERICAN BANK

Direktorij slovenske, The North American Banke, je kupil za podružnico v Collinwoodu izredno poslopje, pred nekaj leti za velik denar sezidano za bančno poslovanje, kakoršnega je naselbina in okolica, Collinwood, Nottingham in Euclid neobhodno potrebovala.

Poslopje se nahaja na najbolj umestnem prostoru med drugimi okrog stoječimi trgovinami in cestami, ki je za parkanje avtomobilov, ter za druge stvari na zelo ugodnem prostoru. Nahaja se na 15619 Waterloo Rd.

Cvetoča collinwoodska naselbina zasluži in naj se veseli tega napredka radi tako sijajnega uspeha zadnjih let.

Direktorij banke prišteva ta korak v priznanje vlagateljev in odjemalcev banke te okolice, ki so z aktivnostjo pripomogli do tega s tem, ker so se banke tako točno posluževali.

Z novimi prostori, v katere se bo banka v teh dneh naselila, bo tudi postrežba izboljšana za vlagatelje in odjemalce.

Bančno premoženje gre k vrhu četrtega milijona. Banka je zavarovana po Federal Deposit Insurance Corporation in je obenem članica Cleveland Clearing House Association.

Direktorij se zahvaljuje za preteklost in se priporoča za bodoče.

Anton Grdina, Joseph L. Surtz,
Dr. James W. Mally, Dr. Anthony J. Perko,
Frank Mramor, John Zalar, Mike Paks

Iskrena voščila za božič in za novo leto 1944

Za delavce

MOŠKE IN ŽENSKÉ

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na

EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zv. šest večerov na teden

DOWNTOWN:
750 Huron Rd. ali
700 Prospect Ave.
PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas:
1588 Wayne Rd., Rocky River
Tri ure dnevno, 6 dni na teden
PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priglasite

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se zahteva

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 901

Zenske — Nočno snaženje

Zglasite se v

EMPLOYMENT OFFICE

8. nadstropje takom dneva ali pri Mr. Burgess, po 6. zv.

Stalno delo—dobra tedenska plača

THE BAILEY CO.
Ontario & Prospect St.

Mali oglasi

SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva

B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEND. 3028

Mali oglasi

V najem

se odda poštemu fantu čedno prednjo sobo s prostim vhomom. Gorkota na "water system." Za podrobnosti pokličite EN. 1215.

Polna zaloga LINOLEJA
Inlaid burlap back.
Preproge 100 odstot. volnene, predvojni izdelek, vsakovrstne.

Naša trgovina je odprta vsaki dan od 5. do 9. ure vsak večer; ob sredah imamo celi dan zaprto.

NORTHEAST SALES & SERVICE CO.
J. BOHINC
819 EAST 185th ST.

Ali imate

rabljeno harmoniko ali klavir, ki ga ne rabite? Mi vam plačamo najvišjo ceno. **HOEDL**, 7412 St. Clair Ave.

Loyalites' Annual Christmas Dance

In the Navy is Tony Godina, son of Mr. and Mrs. Anton Godina, 19702 Mohawk Avenue. His address is: Tony Godina, F 3/c, Co. 14, Sec. B-1, Dexter Hall Farm Campus, U. of St. Paul, 8, Minn.

Tony J. Kozel, son of Mr. and Mrs. John Kozel, 15614 Huntmore Avenue, who is serving in the U. S. Navy, sends all friends best wishes. His military address is: Tony J. Kozel, F. 2/c, Co. 41 Bks. 14, S. S. N. Rec. Sta. Algiers, New Orleans, La.

The Loyalites will hold their annual Christmas Day Dance on Saturday, December 25th at 8 p. m. until the wee hours of the morning. The affair will take place at the Slovenian Hall on Holmes Avenue and Johnny Pecon's orchestra will provide the music for the dancers. There will be plenty of refreshments and fun for everyone. A welcome is extended to all Loyalite members and friends. The Loyalites have thirty members who are serving in Uncle Sam's forces and all profits from the dance will be distributed to these boys.

—Dorothy Rossa

POLISH WOMEN'S CLUB ENTERTAINS

The American Polish Women's Club will present an interesting Polish Christmas entertainment at the Intercultural Library, East 55th Street and St. Clair Avenue, on Monday evening, December 27th at 7:30 o'clock. The program will include Polish Christmas Carols, folk songs, violin and piano solo and typical Polish folk-dances. The Hor Halina Choir will be directed by Prof. Anthony Matuszewski. Colorful Polish costumes will be worn by many of the performers. A special exhibit of Polish Art work is also planned.

Mrs. Leo Orlikowski is the president of the Club and Mrs. Thomas Curlanis is the chairman of the Christmas Party arrangements. There is no admission and everyone is cordially invited to attend.

Births

Mr. and Mrs. Joseph Proly, 798 E. 154 St., announced the birth of a baby boy recently, their second child. The mother is the former Miss Nahtigal of Hale Avenue.

Announcing the birth of a baby girl this past week, were Mr. and Mrs. Vincent Urisniewski, 7708 Dearborn Ave. Mr. and Mrs. Joseph Frank, of the above address, are grandparents for the third time.

Mr. and Mrs. Ivan and Ida Jontez, 992 E. 74 St., announce the birth of a baby boy, their first born, last week at Mt. Sinai Hospital. The mother is the former Ida Belaj, daughter of Mr. and Mrs. Louis and Frances Belaj, 885 E. 73 St.

Jam Session at Yankovic's Cafe

Yankovic's Cafe on E. 152nd St. will be the scene of a huge Jam Session on Christmas day which will feature seven different bands. From all indications and judging from past performances of Frank Yankovic's Jam Sessions, this one will be the biggest and best yet. All those who are looking for a few hours of enjoyment are cordially invited to come to Yankie's on Saturday afternoon, Dec. 25.

IN NEW YORK
 Mr. and Mrs. John Barkovich, 20270 Tracy Ave., Euclid, O., left this past week for New York City to visit with Mr. Barkovich's sister, Mrs. Gerjevich.

For a GOOD TIME on New Year's Eve
 make reservations at **Kuncic-Perrotti Night Club**
 390 E. 156th St.
 KEnmore 9809

VICTORY CONCERT AT INTERCULTURAL LIBRARY

The Intercultural Library, East 55th Street and St. Clair Avenue, will present a Victory Concert in the form of a Viola recital by Spinoza Paeff, member of the Cleveland Symphony Orchestra, on Sunday afternoon, December 26, 1943, at 2:30 o'clock. Mr. Paeff will be assisted by Sara Paeff, pianist, winner this season in the National Music League Auditions in New York, and Mr. Gino Cioffi, first clarinet of the Cleveland Symphony Orchestra.

This concert, the first in a series, is free to the general public. Servicemen are especially invited.

S. N. H. DANCE
 There will be a dance on New Year's Eve, at the Slovene National Home, 6818 Denison Ave. I hereby take this opportunity to invite everybody to this gala event. There will be good music, and refreshments served. Don't miss this dance, as there is plenty of gaiety in store for you.
 —Mary Bizaj

Beros Studio
 6116 ST. CLAIR AVE.
 —Tel.: EN. 0670—
 OPEN SUNDAYS
 11-4

Transferred from California to Kansas, was August Nahtigal, son of Mr. and Mrs. Nahtigal, 14801 Hale Ave. His new address is: Cpl. August Nahtigal, 79th Cavalry Recon. Troops, A. P. O. 79, Camp Phillips, Kansas.

Anthony Vadnal, son of Mr. and Mrs. Vadnal, 1022 E. 70 St., left for the Navy on Dec. 22nd.

After sixteen months of service in the South Pacific, Lieut. Edward Seitz, 16213 Waterloo Rd., arrived home on a 20 day furlough.

Home on a ten day furlough from North Carolina, is S/Sgt. Jim F. Petrovik, son of Mr. and Mrs. Petrovic, 1091 E. 67 St. He will return to camp on Dec. 28th. His address is: S/Sgt. Jim F. Petrovik, Co. "A" 194th Glider Inf., 17th Airborne Division, A.P.O. 452, Camp Mac-kall, North Carolina.

Arriving home on a fourteen day furlough to visit his wife and daughter at 4835 Green Rd., Warrensville Hts., is Sgt. Steve L. Kainec, son of Mrs. Mary Kainec, Green Rd. Sgt. Kainec has been in the service for 28 months, and is stationed in Denver, Colo.

On eight day furlough is Pfc. Ludy A. Fabris, son of Mr. and Mrs. John Fabris, 3720 W. 104 St. He will report for training in Texas, as an Aviation Cadet, after his short furlough. His brother, Johnnie, is stationed at Aviation Cadets' School in Florida. His address is: A/c John Fabris, U.S.N.R. Class 9, PD Flight Brigade, U. S. Naval Air Station, Pensacola, Fla.

Sgt. Rudolph Gorisek, son of Mr. and Mrs. Anton and Mary Gorisek, Green Rd., Warr., O. is home on a ten-day furlough from Harlingen, Texas, where he recently completed his training as a turret gunner.

Transferred to another company in the same camp, was Anthony Drenik, formerly of Collinwood. His new address is: Sgt. Anthony Drenik, 2449, 445th Ordnance H. A. M. Camp Bowie, Texas.

Home on a ten day furlough, visiting his wife and daughter, is Pvt. Anthony Gerchman, 20741 Tracy Ave. Pvt. Gerchman is the son of Mrs. Frances Gerchman, 19192 Abbey Ave., and was stationed in California. After his furlough he will report for duty on Dec. 27th at Pendleton, Oregon.

Aviation Cadet John C. Udovich, son of Mr. and Mrs. John Udovich, 14206 Jenne Avenue, sends the season's greetings to all friends. His address is: A/C John C. Udovich, 35054620, Sqdn. 70, Flight A., 4th Wing Pilot, SA. A. AB. Class 44-G, Santa Ana, California.

VISITS SON IN SERVICE
 Mrs. Theresa Petkovsek, 6719 Richmond Rd., S. Euclid, O., left Monday, to visit her son Eddie Petkovsek, who is stationed in Fort Sill. She was accompanied by Miss Hermine Smerdel, E. 66 Street. Cpl. Petkovsek's military address is: Cpl. Eddie Petkovsek, Btry. B, 472 F. A. Bn., Fort Sill, Okla.

IN CLEVELAND
 Miss Ann Traven arrived home this past week to visit her parents Mr. and Mrs. Traven, Revere Ave., for the holidays. Miss Traven is employed in New York City, as secretary in the office of the United Committee of South Slav Americans.

BUKOVNIK'S
 Photographic Studio
 722 EAST 185th ST.
 KEnmore 1166

FOR VICTORY — Buy U. S. War Bonds and Stamps

WHAT YOUR \$100 BOND WILL BUY
 (ONE \$100 BOND COSTS \$75)

1 \$100 BOND	=	1	GARAND RIFLE
1 \$100 BOND	=	2	NAVY FRAGMENTATION BOMBS
1 \$100 BOND	=	26	LIFE PRESERVERS
20 \$100 BONDS	=	1	RUBBER COLLAPSIBLE BOAT
45 \$100 BONDS	=	1	ANTI-TANK GUN
1 200 \$100 BONDS	=	1	LIGHT TANK (IN ARM)
2,000 \$100 BONDS	=	1	ARMY FIGHTER PLANE
6,000 \$100 BONDS	=	1	FLYING FORTRESS
93 300 \$100 BONDS	=	1	SUB-MARINE
1,130,000 \$100 BONDS	=	1	55,000 TON BATTLESHIP

Fighting Jugoslavia

The Struggle of the Slovenes
 By BORIS FURLAN,
 Professor of Political Philosophy at the University of Ljubljana (Jugoslavia)

(Continuation)
 We can get a true picture of the extent of the fighting in Italian Slovenia, which is about the size of Long Island, N. Y., and has approximately 350,000 inhabitants, if we consider that the Italians must have on hand for the pacification of these regions 80,000 soldiers of the regular army, with the accompanying artillery, tank and air forces. Not included in this number are very strong contingents of safety guards, fascist militia, forest militia, etc. For every three Slovene inhabitants there is one Italian soldier.

As an example of the extent of the fighting operations, we quote from a communique of August 10, 1942: "The fifth group of the Delen guerrillas has announced the details of its fighting activities during the month of July. Several dozens of railroad tracks were destroyed, 20 bridges blown up, 10 locomotives destroyed, 13 trains derailed, several hundred Italian soldiers killed or wounded."

An extensively planned offensive which the Italian occupation forces began on July 15 against the Partizans, engaged four Italian divisions with strong detachments of tanks, guns, planes and infantry mortars. Over the areas occupied by the Partizans, they first rained bombs from their planes and reduced tens of villages to ashes. In one sector which is on the present Italian-German boundary-line, southwest of Ljubljana (the Polhovgradec Valley), the German troops operated, by previous agreement, with the Italians. On one German column alone, numbering 3,000 men, the volunteers inflicted the loss of several hundred men, destroy-

ed a considerable number of army trucks and seized large quantities of war material and also took some prisoners. (Communique, August 2, 1942.)

Some guerrilla activities attest to an especially good information service given by the volunteer troops. Thus, for instance, early in February, 1942, they attacked a train at Ilirska Bistrica which carried 70 German aviators from Italy where they had been convalescing to the Russian front. Likewise early in February, they made an attack on the railroad station of Verd where there was a transport of 23 tanks of benzine. The railroad station was demolished, the benzine set on fire and many Italian soldiers killed.

The Partizans give special attention to the supply of arms and to the reestablishment and enlargement of their units and cadres. The first sources of supplies were the equipment and the warehouses of the Yugoslav army, which the inhabitants seized and hid. Another source of renewing and replenishing supplies is to take, by force or with trickery, the foe's weapons. Thus the Partizans, during the month of March, drove up to the Finance headquarters of Ljubljana, overpowered the garrison and drove off in their automobiles with more than 60 rifles and a large quantity of ammunition. In another instance, disguised as city employees, they stopped their trucks in front of the town hall warehouse, loaded their automobiles with winter blankets and sped away in an unknown direction. To the personnel of the warehouse they showed forged passes of the municipal director.
 (To be continued.)

Twilight Gardens

Nite Club

To ni le voščilo za Božič, pač pa želja za vse najboljše sleherni dan tekom leta.

Nikoli niso bila naša voščila bolj prisrčna in naše želje bolj odkritosrčne za srečnejši Božič za Vas in Vaše drage. Mi se pridružujemo vašim željam za trajen mir na zemlji!

Prav vesel Božič ter srečno, veselo in zdravo Novo leto 1944 želi vsem:

August Kollander

v Slov. Narodnem Domu
 6419 St. Clair Avenue
 Cleveland, Ohio

Kollander ob enem naznanja, da še vedno opravlja vse notarske posle, izpolnjuje prošnje za državljske papirje, prošnje za delo, prošnje za dobavo racioniranih (Ration) kart in da bo tudi, kot prejšnja leta, pomagal izpolnjevati listine za dohodninski davek (INCOME TAX). Pri Kollanderju lahko vedno plačate račune za elektriko, plin, telefon itd. Prodaja tudi AMERICAN EXPRESS denarne nakaznice (Money Orders.) Zglasite se pri njem, da Vam podari lep stenski koledar za 1944.

JOSEPH DOLINAR
 ST. CLAIR AVE. CAFE

HAVE ONE WITH US

6737 St. Clair Avenue
 BEER — WINE — LUNCH — LIQUOR

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem gostom in prijateljem!

MAKE MERRY AT THE CHRISTMAS DAY JAM SESSION

YANKOVIC'S CAFE
 528 EAST 152nd STREET

MUSIC BY SEVEN POPULAR BANDS
 Entertainment - Dancing - Refreshments

Loyalites' Annual Christmas Dance

held on CHRISTMAS DAY, at Slovene Home, Holmes Ave. Music by Pecon's Orchestra

Proceeds for benefit of Loyalites in Service. Admission 50c Dancing from 8 p. m. till???